

Aan de leden van de raad

Datum : 3 september 2019
Zaaknummer : 393112
Contactpersoon : Peter Bouter
Telefoonnummer : 026 377 4435

Onderwerp: Schriftelijke vragen art. 44 Rvo inzake het woonwagencamp en de grondwal aan de Bethaniënstraat

Geachte voorzitter en leden,

Het raadslid G. Elfrink van de fractie SP heeft ons bij brief, ingekomen 17 juli 2019, schriftelijk vragen gesteld op grond van artikel 44 van het Reglement van Orde voor de Politieke Avond van de gemeente Arnhem 2018 over wonen aan een illegale gifbelt aan de Bethaniënstraat. De brief met vragen is als bijlage bij deze brief gevoegd.

In een tussenbericht van 6 augustus 2019 is aangegeven dat in verband met vakanties en het lopende onderzoek het niet lukt om de vragen binnen de termijn van vier weken te beantwoorden. Het onderzoek zou naar verwachting eind augustus opgeleverd worden. Als verwachte beantwoordingstermijn is uiterlijk 13 september 2019 genoemd.

Ter beantwoording van de vragen delen wij u het volgende mee.

1. *Herinnert u zich het milieu hygiënisch onderzoek 'wal aan de Bethaniënstraat te Arnhem' zoals uitgevoerd door Tauw van december 1993 en het 'Verslag van bodemverontreiniging in de gemeente Arnhem voormalige stortplaatsen Bethaniënstraat'2 van oktober 1989?*

Deze onderzoeken zijn bij ons bekend. De onderzoeken uit 1992/1993 laten zien dat zowel het stortpakket als de afdeklaag plaatselijk sterk zijn verontreinigd. Het bovenste gedeelte van de afdeklaag (de toplaag) is minder verontreinigd. Gelet op de dichte begroeiing met struiken en/of aangesloten grasmat, wat de contactmogelijkheden met de ondergrond beperkt, werden risico's voor de volksgezondheid niet aanwezig geacht.

2. *Deelt u de conclusie van de fractie van de SP dat deze wal als illegaal moet worden beschouwd?*

In de grondwal bevindt zich verontreinigde grond afkomstig uit het bouwrijp maken van IJsseloord I. Deze grond is in de periode 1986-1987 met instemming van het bevoegd gezag (provincie) en in overleg met de inspectie op de huidige locatie tijdelijk opgeslagen. Op de grondwal is, conform toenmalige bestekstekening, een afdeklaag aangebracht van 1 meter voor het creëren van een milieuhygiënisch veilige situatie. Deze situatie is drie jaar actief gedoogd door de provincie.

Datum : 3 september 2019
Zaaknummer : 393112
Pagina : 2

Aansluitend is er mondeling een 2e termijn van drie jaar genoemd. Omdat de grondwal niet is verwijderd (of gelegaliseerd) na afloop van deze gedoogperioden voor het tijdelijk opslaan, is de grondwal sindsdien als een illegale situatie te beschouwen.

3. *Bent u het met de fractie van de SP eens dat deze locatie zo snel mogelijk gesaneerd moet worden? Graag toelichten.*

De inzet van het college is dat we zorgen voor een milieuhygiënisch veilige situatie voor de bewoners.

Er is nieuw bodemonderzoek uitgevoerd naar de grondwal en de grond onder de woonwagens, waarvan de resultaten op 27 augustus jl. aan een vertegenwoordiging van woonwagenbewoners en ons zijn gepresenteerd. Wij hebben daarin ons begrip uitgesproken voor de woonwagenbewoners, die jarenlang in deze situatie hebben geleefd en de daarmee gepaard gaande onzekerheid. Van deze resultaten hebben wij de raad zo spoedig mogelijk, diezelfde avond, op de hoogte gesteld.

Uit het onderzoek is gebleken dat op twee locaties - rondom boringen 032, 034 en boringen 111, 114, 116 en 120 - de bovengrond van de afdeklaag sterk verontreinigd is met lood. Dit zijn locaties in het talud resp. op de grondwal. In het rapport is een risicoanalyse uitgevoerd. Hieruit is geconcludeerd dat er ter plaatse van die twee deellocaties onaanvaardbare humane risico's zijn als de grondwal wordt beschouwd als 'wonen met tuin' en 'plaatsen waar kinderen spelen'. Bij gebruik van deze locatie als 'extensief gebruikt openbaar groen' zijn er geen humane risico's.

Voor het aangetroffen asbest is geconcludeerd dat er geen sprake is van een potentieel risico omdat het aangetroffen gewogen gehalte niet boven de interventiewaarde komt. De aangetroffen verontreiniging met vinylchloride in het diepe grondwater is een bekende verontreiniging in Presikhaaf. Hiervoor is sprake van Gebiedsgericht Grondwater Beheer en dit wordt via een monitoringsprogramma gecontroleerd. Deze verontreiniging met vinylchloride leidt niet tot humane risico's. Er is voor geen van de verontreinigingen (grond- en grondwater) sprake van een ecologisch of verspreidingsrisico.

Omdat de conclusie en risicoanalyse in het rapport leiden tot vragen - van welk gebruik moet worden uitgegaan en wat betekent dat voor de beoordeling van gemeten haltes en de risicoanalyse - hebben wij het onderzoeksbureau en de GGD hierover nader advies gevraagd. Om mogelijke risico's uit te sluiten en een milieuhygiënische situatie voor de bewoners te waarborgen, zijn maatregelen voor de korte termijn getroffen. Sinds 29 augustus jl. is de grondwal afgeschermd met een hekwerk.

Het rapport hebben wij na de presentatie kunnen bestuderen. Ook de GGD heeft de onderzoeksresultaten beoordeeld. Het advies van de GGD is als bijlage bij deze beantwoording bijgevoegd. In principe vindt de GGD het een risico als spelende kinderen regelmatig in contact komen met de kale grond op die plekken waar in de bovengrond een verhoogde concentratie lood is. Het gemiddelde gemeten loodgehalte van de deklaag is 285 mg/kg. Dit is ruim beneden de risiconorm van 370 mg/kg die het RIVM en GGD hanteren. In één van de mengmonsters is een

Datum : 3 september 2019
Zaaknummer : 393112
Pagina : 3

loodgehalte boven de risiconorm aangetroffen. De bodembedekking van de grondwal met gras en struiken wordt echter door de GGD als een afdoende maatregel gezien om blootstelling aan de kale grond te voorkomen, mede gelet op de praktijk dat niet langdurig en vaak gespeeld wordt op dezelfde (risico)plek op de grondwal.

Wij hebben gevraagd aan het onderzoeksbureau om extra analyses van de mengmonsters en om het GGD advies mee te nemen in de beoordeling van de resultaten en conclusies.

Daarnaast werken we aan een structurele oplossing voor de (illegale) situatie van de grondwal en zijn hierover ook in gesprek getreden met de provincie. Dit vergt meer tijd om te bepalen hoe dit het beste kan worden opgelost en tegen welke kosten.

We gaan in gesprek met de woonwagenbewoners over hun situatie. We hebben hen aangegeven dat wij de komende vier weken nodig hebben om het een en ander verder uit te zoeken en daarbij ook op zoek zullen gaan naar mogelijke adequate oplossingen. Deze gaan wij eind september in een vervolgesprek met de woonwagenbewoners bespreken alvorens wij over de totale situatie een besluit kunnen gaan nemen. Wij leggen dan tevens, indien nodig, een voorstel voor aan de raad.

4. Bent u het met de fractie van de SP eens dat dit geen geschikte locatie is voor een woonwagenkamp?

Het woonwagenkamp ligt, net als een gedeelte van Presikhaaf, op de voormalige stortplaats Bethaniënstraat. Voor deze bodemverontreiniging geldt een actuele saneringsbeschikking en een saneringsvisie. Concreet betekent dit dat tussen de verontreinigde grond en de woonhuizen en woonwagens in Presikhaaf een afdeklaag in combinatie met enkele gebruiksbeperkingen zorgt voor beperking van contactmogelijkheden binnen de veilig geachte grenzen. Uit het nieuwe onderzoek is gebleken dat in de bovenste zandlaag (tot 50 cm diep) onder de woonwagens geen verhoogde verontreinigingen zijn aangetroffen. Op drie plekken is een verhoogde mate van verontreiniging aangetroffen, op dieptes vanaf 50 cm resp. 90 cm. In de Saneringsvisie van de gemeente Arnhem wordt in bestaande situaties een leeflaag tussen 0,2 en 1,0 meter dikte acceptabel geacht.

Voor wat betreft de grondwal is bij vraag 3 toegelicht dat de saneringsopgave erop gericht is om een milieuhygiënisch veilige situatie voor bewoners en spelende kinderen te creëren. Nader onderzocht moet worden of vanuit bodemhygiënisch en maatschappelijk oogpunt de locatie geschikt c.q. gewenst is voor het handhaven van de bestaande situatie van het woonwagenkamp.

5. Is het u bekend dat de huidige bewoners de wens hebben zo snel mogelijk te verhuizen naar een nieuw op te richten woonwagenkamp, bij voorkeur in de wijk Presikhaaf3?

Ja, in het gesprek op 27 augustus jl. met een aantal van de woonwagenbewoners is deze wens aangegeven.

Datum : 3 september 2019
Zaaknummer : 393112
Pagina : 4

6. *Bent u bereid daar gehoor aan te aan te geven? Bent u bereid de verhuizing vooruitlopend op de sanering te doen plaatsvinden? Wanneer zal de verhuizing plaats kunnen hebben?*

Wij begrijpen de wens van bewoners om te verhuizen. Een verhuizing naar het terrein van FC Presikhaaf is echter niet zonder meer mogelijk. Op dat terrein zijn te grote geluidsbelastingen van de A12 en N325 waardoor een bestemming wonen zonder grootschalige maatregelen niet past.

Zoals bij vraag 3 toegelicht, is het onze opgave om te zorgen voor een milieuhygiënisch veilige situatie voor de bewoners. In een mogelijke oplossing hiervoor wordt ook de wens voor verhuizing meegenomen. Dit vergt ook afstemming met o.m. Volkshuisvesting, de verhuurder van de locatie Bethaniënstraat.

De wens voor uitbreiding van standplaatsen wordt meegenomen in het plan van aanpak voor uitbreiding woonwagenlocaties dat in de komende maanden wordt opgesteld. Hiervoor zijn wij in gesprek met vertegenwoordiging van corporaties en woonwagenbewoners, de Huurdersvereniging Woonwagenbewoners Arnhem. Over het op te stellen plan van aanpak en het uitgevoerde woonbehoefte-onderzoek hebben wij de raad geïnformeerd per brief van 21 mei 2019.

7. *Bent u bereid om de kosten van de verhuizing en de herinrichting voor rekening van de gemeente te nemen? Bent u bereid om verhuizing en herinrichting in samenspraak met de bewoners uit te gaan voeren? Zo nee, waarom niet?*

Het treffen van maatregelen om tot een milieuhygiënisch veilige situatie te komen doen wij in nauw overleg met de woonwagenbewoners aan de Bethaniënstraat. Zoals hiervoor genoemd, wordt de wens voor verhuizing meegenomen in het zoeken naar mogelijke adequate oplossingen. Dit vergt ook afstemming met o.m. Volkshuisvesting, de verhuurder van de locatie Bethaniënstraat.

Voor een mogelijk nieuwe locatie moeten o.m. overkoepelende afspraken gemaakt worden tussen gemeente, corporaties en woonwagenbewoners. Dit betreft onder meer de financiële kaders en afspraken: welke partij betaalt welke kosten (hierbij kan op voorhand gedacht worden aan het geschikt maken en uitgeven van terrein, het verhuren van een woonwagen of standplaats en het plaatsen van een woonwagen). Daar waar nodig en haalbaar, wordt bekeken of voor de wens van verhuizing van woonwagenbewoners aan de Bethaniënstraat er bijzondere afspraken gemaakt kunnen worden binnen een totale oplossing voor de grondwal en een milieuhygiënisch veilig situatie voor de woonwagenbewoners.

8. *Kunt u een overzicht geven van de illegale stortplaatsen in Arnhem en de planning die de gemeente hanteert voor de sanering van deze stortplaatsen? Welke prioritering wordt daarbij gehanteerd?*

Voor zover wij hebben kunnen nagaan zijn er geen andere illegale stortplaatsen van Arnhem bekend.

Datum : 3 september 2019
Zaaknummer : 393112
Pagina : 5

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

Bijlagen:

- Brief met artikel 44 vragen
- GGD-advies inzake grondwal Bethaniënstraat

cc: Raadsleden en fractievolgers